

JRVEILEDNING INSTITUTT FOR TVERRFAGLIGE KULTURSTUDIER

EMNEKODE, EMNETITTEL, ANTALL STUDIEPOENG	SEMESTER/ÅR/VURDERINGSFORM
Kult 2201 IKT og Kulturendring 15 sp	Vår/ 2015/ Hjemmeeksamen
DEL I: OPPGAVETEKST	
<p>«Dersom vi tar mål av oss til å trenge inn i og forstå de nye, fremvoksende formene for sosialitet og kommunikasjon, må vi inkludere en analyse av både moral og praksiser, og deres sammenveving og interaksjon i aktørers hverdagsliv» (Spilker og Levold 2007:22)</p>	
<p>Hvorfor studere teknologibruk i en hverdagskontekst? Gjør rede for domestiseringsbegrepet. Ta så utgangspunkt i en valgt Informasjons og Kommunikasjonsteknologi (IKT) beskrevet på pensum og drøft domestiseringen av denne.</p>	
RELEVANT PENSUMLITTERATUR	
<p>Levold, Nora and Hendrik S. Spilker (red.) (2007): <i>Kommunikasjonssamfunnet moral, praksis og digital teknologi</i>. Oslo, Universitetsforlaget (særlig de første kpt) (ca 200 s.)</p>	
<p>Berg, Anne-Jorunn 1998. "Fra automatiseringsspøkelse til kyborgvirkelighet? Om teknologisk determinisme og hverdagslig teknologibruk" i Nilssen, Tore: <i>Mot et bedre arbeidsliv</i>. Bergen: Fagbokforlaget, s 327-352 (23s)</p>	
<p>Oudshoorn, Nelly & Pinch. 2008. "User-Technology Relationships: Some Recent Developments." In <i>The Handbook of Science and Technology Studies</i>. Third Edition. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.</p>	
<p>Sørensen, K. H. (2004): "Tingenes samfunn. Kunnskap og materialitet som sosiologiske korrektiver". <i>Sosiologi i dag</i>. Årgang 34/2 (20 s)</p>	
<p>Sørensen, Knut H (2006). "Domestication: The Enactment of Technology." I <i>Domestication of media and technology, redigert av Thomas Berker</i>. Maidenhead: Open University Press, 2006. Side 40-61 (21 s.)</p>	
<p>Alladi Venkatesh (2006): «Introduction to the Special Issue on "ICT in Everyday Life: Home and Personal Environments", <i>The Information Society: An International Journal</i>, 22:4, 191-194 http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/01972240600791317</p>	
<p>Ask, Kristine (2011): "Spiller du riktig? Tid, moral og materialitet i domestiseringen av et online dataspill" i <i>Norsk Medietidsskrift</i> nr 2, Universitetsforlaget. Side 140-154 (14s.) http://www.idunn.no/ts/nmt/2011/02/art08</p>	

Tekstene over tematiserer forholdet mellom hverdag, teknologi og bruk, med særlig vekt på domestiseringsbegrepet. Avhengig av hvilken IKT studenten har valgt vil ytterligere tekster bli relevant. Den valgte IKT må knyttes til en eller flere tekster på pensum.

Noen eksempler:

Facebook: Boken «Tales from Facebook» har en serie brukerportrett som i praksis viser ulike domestiseringer og hvordan hverdag og bruk er sammenvevd

Dataspill: Boken «Play between worlds» + Ask (2011) viser hvordan spillpraksiser er forankret i hverdagen

Sosiale medier: v Jarrahi, Mohammad Hossein, and Steve Sawyer (2013): Bonnie, A. N og J. S. Diane, et al. (2004). "Why we blog."

Smart Grid: Hargreaves, T., Nye, M., & Burgess, J. (2013). Hargreaves, T., Nye, M., & Burgess, J. (2010).

Det regnes som positivt om et kjønnsperspektiv trekkes inn i. Tekster på pensum relevant for forståelse av kjønn og teknologi: Boken «Technologies of inclusion» + Lie (2010) + Eklund (2011)

DEL II: EKSAMENSKRAV

I tillegg til generell karaktervurdering (vedlegg 1) er det ønskelig i denne oppgaven at studenter belyser så mange som mulig av de følgende punkt:

- Hverdag som kontekst for teknologistudier
 - Redegjørelse av hverdag (motsetning til fest, rutine, vanlige folk, hjem etc.)
 - Framvekst av hverdagslivsstudier
 - Argument for (og evt mot) hverdag som arena for teknologistudier; nært perspektiv gir innsikt i mening, forståelse for praksis, heterogenitet, kompleksitet, forskjellighet
 - Sentralisering av den «vanlige» brukeren i teknologiutviklingen (jmf Kommunikasjonssamfunnet) gjør brukere særlig interessante
 - Eksempler på forskning på teknologi og hverdag
- Hverdagslivsstudier som kritikk av teknologisk determinisme
 - Redegjørelse av teknologisk determinisme og dens kritikk
 - Studie av brukere som en måte å studere det sosiotekniske
 - Brukerstudier, den aktive brukeren
 - Fortolkningsmessig fleksibilitet
- Redegjørelse av domestiseringsbegrepet
 - Definisjon
 - Historikk: Silverstone og publikumsstudier, Fasemodellen
 - Trondheimsmodellen: praktisk, symbolsk, kognitivt
 - Eksempler på domestiseringsforskning
 - Hva former domestisering? Materialitet/script og moralitet/moralske

praksiser som førende

- Domesticering som kjønnning av teknologi
 - Kjønn og teknologi
 - Kjønnede script og kjønnnet bruk -> teknologibruk som en måte å gjøre kjønn på
 - Digital divide og inklusjonsteknologi

- Andre begrep som kan være relevante i drøfting av hverdag og teknologibruk:
 - Det nye arbeidslivet: Flyt mellom fritid/jobb og privat/offentlig
 - Kommunikasjonssamfunnet: Vanlige folk som medprodusenter
 - Kyborgene: Det virtuelle og det fysiske møtes og leves gjennom kropper

Når det gjelder den valgte IKT for drøfting er det ønskelig at studenten gjør en eller flere av følgende:

- Presenterer IKT; beskrivelse, historikk, brukertyper, dominant diskurs o.l.
- Presenterer forskningslitteratur fra pensum der denne IKT konkret er beskrevet, evt. Pensum som er relevant for å forstå den valgte IKT. F.eks. Instagram – mobiltelefon, eSport – onlinespill. Det viktigste er at pensumlitteraturen er i dialog med det valgte eksempelet, altså at sammenstillingen av ulike forskninger gir rom for nye forståelser.
- Fokuserer på koblingen mellom valgt IKT og hverdagskonteksten den brukes i
- Gjør en domestiseringsanalyse av valgt IKT

Annet:

Faget har satt stor fokus på akademisk skriving (korrekt struktur, språkføring og referanser) og det vil trekke ned dersom det avvikes fra disse formelle kravene. Småfeil kan oversees, men passiv bruk av pensum skal trekke ned. Besvarelser som viser selvstendighet, presisjon og engasjement i sin historiefortelling skal belønnes.

Oppgaveteksten som er gitt vid og gode besvarelser kan trekke på andre eksempler og poeng enn de som er gjengitt her. Det er likevel av stor betydning å gjøre tydelig rede for begrep gitt i oppgaveteksten, og det kreves relevante og konkrete eksempler som utgangspunkt for diskusjon. Gode besvarelser vil holde teknologiperspektivet i fokus, og slik trekke inn både teknologi determinisme, brukerperspektiv m.m. uavhengig av vinkling.

FAGLÆRER/OPPGAVEGIVER

- **Sted/ dato:**22/05/15
- **Institutt:**Institutt for Tverrfaglige Kulturstudier
- **Navn:**Kristine Ask
- **Underskrift:**

VEDLEGG 1: Karakterbeskrivelser brukt i KULT2201 Våren 2015

Karakter	Beskrivelse
A Fremragende	Kandidaten viser et høyt kunnskapsnivå, en særdeles god oversikt over emnerelevant litteratur (pensum) og en meget god forståelse for emnets sosiotekniske problemområde. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes sikkert, selvstendig og reflektert i drøfting av oppgitte oppgave til eksamen. Drøftingen bæres oppe av analytiske problemstillinger, framstillingen er klart resonnerende og argumentativ. Korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
B Meget god	Kandidaten viser en meget god oversikt over emnerelevant litteratur (pensum) og en god forståelse for emnets sosiotekniske problemområde. Begreper, teorier og empirisk kunnskap anvendes selvstendig i drøfting av oppgitte oppgaver til eksamen og i undersøkelser for egne hjemmeoppgaver. Framstillingen er resonnerende og argumentativ. Korrekt bruk av referanser og kildehenvisninger.
C God	Kandidaten viser en ryddig og god oversikt over emnerelevant litteratur (pensum) og en ganske god forståelse av emnets sosiotekniske problemområde. Relevante begreper, teorier og empirisk kunnskap brukes i drøftingen av oppgitt oppgave til eksamen. Besvarelsen viser svakheter når det gjelder presisjon i begrepsbruk og evne til analytisk anvendelse av kunnskapen, sosiologisk resonnement og argumentasjon.
D Nokså god	Kandidaten kan gjøre greie for deler av den emnerelevante litteraturen (pensum), men viser usikkerhet i forståelsen av emnets sosiotekniske problemområde. Besvarelser preges av gjengivelse og i liten grad drøfting av teorier, begreper og empirisk kunnskap, samt upresis og til dels feilaktig begrepsbruk.
E Tilstrekkelig	Kandidaten viser noe kunnskap om, men en svært mangelfull oversikt over emnerelevant litteratur (pensum). Viser også en svak forståelse av emnets sosiotekniske problemområde. Begreper og teorier er til dels feilaktig gjengitt. Ingen relevant drøfting av oppgitte problemstillinger.
F Ikke bestått	Kandidaten har kun svært overflatisk oversikt over den emnerelevante litteraturen (pensum), og viser store hull i kunnskapen om emnets sentrale temaer